

Dato: 15.10.2026

Statsbudsjettet 2027 – innspill og kommentarer fra NTL

Norsk Tjenestemannslag (NTL) ønsker å gi Næringskomiteen følgende innspill i det videre arbeidet med statsbudsjettet. Våre kommentarer er utarbeidet i nært samarbeid med våre lokale organisasjonsledd i virksomhetene.

Innledende kommentarer

Staten må legge til rette for en overgang til framtidsrettede, klimavennlige næringer. Norsk næringspolitikk må bygge videre på det beste av norsk industribygging for å kunne skape nye, grønne næringer. Næringspolitikken bør støtte opp under grønne næringer som på sikt vil bli lønnsomme.

Innovasjon Norge

I regjeringens budsjettforslag for 2027 kuttes det i ordninger i Innovasjon Norge med om lag 300 millioner kroner. Størstedelen av kuttet er at tilskuddsordningen til miljøteknologi avvikles.

Innovasjon Norge fikk store kutt i budsjettet for 2026, dette medførte en nedbemanning. I statsbudsjettet for 2026 ble tilskudd til miljøteknologi redusert med 72 millioner kroner, og nå foreslås hele tilskuddsordningen avviklet. I tillegg foreslår regjeringen at ordningen med Grønn plattform skal på pause. Det mener NTL er feil prioritering og dårlig politikk i møte med klima- og miljøutfordringene vi står midt i.

Grønn plattform er et samarbeid mellom Forskningsrådet, Siva og Innovasjon Norge som støtter bedrifter og forskningsinstitutter som samarbeider om forsknings- og innovasjonsdrevet grønn omstilling i næringslivet

Miljøteknologiordningen har gitt tilskudd til prosjekter for utvikling, pilotering og demonstrasjon av ny miljøteknologi. Om lag 40 prosent av disse midlene går til oppstartsbedrifter og det er synd at vi ikke nå kan tilby grundere, og etablerte bedrifter, videre kapital på slike ordninger.

NTL foreslår at det ikke kuttes i miljøteknologiordningen, og at fjorårets kutt kompenseres i årets budsjett. NTL ser fram til en tydeliggjøring på hva som menes med forenkling av virkemiddelapparatet.

Design og arkitektur Norge (DOGA)

Stiftelsen Design og arkitektur Norge (DOGA) er statens kompetansemiljø for design og arkitektur og jobber på oppdrag fra regjeringen. Nærings- og fiskeridepartementets (NFD) budsjett, kap. 930, foreslår å avslutte alle oppdrag fra NFD til DOGA fra og med 2027. Bevilgningen på kap. 930 går fra 19,5 mill. kroner i 2026 til 10,3 mill. kroner i 2027. Denne bevilgningen for 2027 skal i sin helhet dekke kostnadene ved avviklingen, inkludert forpliktelser inngått i programmene tilskuddet fra NFD har dekket ut 2026. Det er formidlet at dette ikke vil dekke lønnsmidler i 2027, noe som tilsier en rask nedbemanning innen årsslutt.

Gjennom mange år har DOGA, som totalt teller 31 årsverk, bygget opp et lite, men kraftfullt kompetansemiljø som har hatt i oppdrag å koble designfaglig kompetanse med næringslivets behov. I Norge har design vært et politisk satsningsområde og kompetansevirkemiddel siden midten av 60-tallet. Siden opprettelsen av Norsk Designråd (nå DOGA) har staten opprettholdt en over 60 år lang politisk investering i strategisk design. Og design bidrar til verdiskaping: En fersk rapport fra britiske Design Council, [Design Economy 2026](#), viser for eksempel til at designnæringen bidrar med mer for landets økonomi enn hele den britiske varehandelen. Hvert pund investert i design gir 20 pund i retur ifølge rapporten.

Designrevet innovasjonsprogram (DIP), en av flere aktiviteter DOGA har hatt ansvar for som nå foreslås nedlagt, har siden 2008 vist gode resultater og økt bruk av designkompetanse i norsk næringsliv. Mange bedrifter fortsetter å kjøpe designtjenester etter at prosjektet er avsluttet.

Dette er et kompetansemiljø som kan levere på langt flere offentlige oppgaver enn det de har gjort hittil. Regjeringen begrunner kuttet med at midler fra det næringsrettede virkemiddelapparatet skal «brukes til andre formål, blant annet forsvar og beredskap», dette er områder som prioriteres i forslaget til statsbudsjett. Samtidig er det nettopp på slike samfunnsområder at DOGAs samlede kompetanse på innovasjon, omstilling, næringsliv og offentlig sektor med fordel kan få oppgaver og bidra til nye eller forbedrede løsninger.

Avviklingen skjer også like før (den i statsbudsjettet varslede) reformen av det næringsrettede virkemiddelapparatet starter opp. Reformen skal få «mest mulig ut av den offentlige innsatsen for forskning, *innovasjon og verdiskapning i næringslivet*» ifølge forslaget til statsbudsjett. Til tross for denne målsettingen, foreslås det altså å avvikle et kompetansemiljø som har nettopp «innovasjon og verdiskaping i næringslivet» som kjernekompetanse, før reformen i det hele tatt er satt i gang.

Hvis DOGA ikke lenger skal løse utfordringer og behov i næringslivet, bør kompetansen tas i bruk andre steder slik at den ikke går tapt. Noe som er uunngåelig ved en styrt

avvikling fra og med januar 2027. Ved en slik forhastet avvikling vil det offentlige Norge avvikle noe som historisk har vært effektive investeringer. Nå vil man gjøre det for svært lite penger: Det foreslåtte kuttet sparer om lag 9 millioner kroner i lønnsmidler i 2027.

Når disse arbeidsplassene nå avvikles, forsvinner en unik kompetanse som løser samfunnsutfordringer- og floker. Da er det litt ironisk at man tar midlene fra et slikt kompetansemiljø for å flytte dem over til blant annet forsvar og beredskap, når dette er områder som nettopp trenger denne type kompetanse og kunnskap. Kompetanse som bidrar til å løse de store samfunnsutfordringene vi står overfor.

Vi ber derfor komiteen vurdere en løsning hvor DOGA beholder arbeidsplassene den foreslåtte avviklingen berører og at de får et tydelig utviklingsoppdrag i stedet for et avviklingsoppdrag for 2027. Samtidig bes det om at mulighetene som ligger i dette unike kompetansemiljøet vurderes som en del av den varslete reformen av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Dette er strategisk nyttig kompetanse for fremtidig nasjonal verdiskaping.

Fortsatt sparekniv for forskningsinstituttene

Den viktigste inntektskilden for forskningsinstituttene er bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og de ulike sektordepartementene, både grunnbevilgning og prosjekter via Forskningsråd. Grunnbevilgningen er på et historisk lavt nivå, noe som gjør det krevende for instituttene å utføre sitt samfunnsoppdrag, sikre vitenskapelig kvalitet i forskningen, formidle kunnskap til allmennheten og konkurrere internasjonalt mot europeiske institutter som har mye høyere grunnbevilgning. De teknisk-industrielle instituttene, som får grunnbevilgningen sin fra Nærings- og fiskeridepartementet, har lavest grunnbevilgning. Vi trenger større bevilgninger for å kunne bevare og bygge opp forskningsmiljøer som vi trenger for å løse de utfordringene vi står ovenfor i fremtiden, både på klima og miljø, men også mer overordnet på beredskap. Vi ønsker også at regjeringen kan være mer tydelig i forhold til EUs rammeprogram for forskning.

NTL krever at bevilgningene til forskning i instituttsektoren trappes opp, særlig fra de departementene som bevilger minst.

Dersom komiteen har spørsmål eller ønsker mer informasjon, ber vi om at dere tar kontakt med forbundssekretær Thomas Sandvik, ts@ntl.no eller telefonisk på 918 67 487.